

От редакции

В предлагаемом третьем номере интернет-журнала «Вестник Института сейсмологии НАН КР» изложены результаты комплексного изучения территории Кыргызского Тянь-Шаня.

В обзорной статье зам. главного редактора, д. г.-м. н., профессора, К.Е. Абдрахматова, посвящённой 60-летию образования Национальной Академии наук Кыргызской Республики, описаны результаты развития сейсмологической науки в Кыргызстане, её достижения и перспективы исследований. В статьях Абдрахматова К.Е., Джумабаевой А.Б., Нурманбетова К., Фроловой А.Г., Шукуровой Ы., Багмановой Н.Х., Миркина Е.Л., Сабитовой Т.М. с различных позиций рассматриваются особенности глубинных разломов Северного Тянь-Шаня – как области подготовки сильных землетрясений. Гребенникова В.В. и Кендирбаева Дж.Ж. на примере месторождения термальных вод «Иссык-Ата» приводят результаты гидрогеологического мониторинга за 1979-2010 г. в Южно-Чуйской сейсмогенерирующей зоне и дают оценку реакции на динамику развития различных стадий подготовки землетрясений. В статье Омуралиевой А., Омуралиева М. содержатся данные по решению задачи Бенъоффа на основе теории дислокации сейсмологии и особенностей афтершоковых процессов. Муралиев А.М., Абдраева Б.С., Малдыбаева М.Б. представляют результаты анализа механизмов очагов землетрясений, произошедших на территории Кыргызстана в 2009 и 2013 годах.

Две статьи (Мамырова Э., Кендирбаевой Дж.Ж., Гребенниковой В.В.) посвящены исследованиям с целью прогноза землетрясений по геохимическим и сейсмологическим данным. В статье Мамырова Э., Абдрахматова К.Е., Берёзиной А.В. рассмотрены статистические связи энергетического класса землетрясений Тянь-Шаня по данным сейсмологических служб Кыргызстана и Казахстана с магнитудой по объёмным волнам, определённых сейсмологическими службами Китая, России и Международных сейсмологических центров. В двух работах группы авторов Едигенов М.Б., Усупаев Ш.Э., Атыкенова Э.Э., Шаршенов Б. и Усупаев Ш.Э., Едигенов М.Б., Лагутин Е.И. приведены особенности формирования и проявления георисков при освоении месторождений полезных ископаемых.

Результаты изучения мезозой-кайнозойских отложений Тоссор-Каджисайского участка Южного Прииссыккуья излагаются в статье А.Б.Фортуны, А.М.Корженкова и их соавторов.

Редакциядан

Сунушталып жаткан «КР УИАнын Сейсмология институтунун Жарчысы» интернет-журналынын үчүнчү чыгарылышында Кыргыз Тянь-Шань аймагын комплекстүү изилдөөнүн жыйынтыктары баяндалган.

Башкы редактордун орун басары, г.-м. и. д., профессор Е.К.Абдраматовдун Кыргыз Республикасынын Улуттук илимдер академиясынын түзүлгөндүгүнүн 60 жылдыгына арналган баяндама макаласында Кыргызстандагы сейсмология илиминин өнүгүүсүнүн жыйынтыктары сүрөттөлгөн, анын жетишкендиктери жана изилдөөлөрүнүн келечектери баяндалган. К.Е. Абдрахматовдун, А.Б.Джумабаеванын, К. Нурманбетовадун, А.Г. Фролованын, Ы. Шукурованын, Н.Х. Багманованын, Е.Л. Миркинадин, Т.М. Сабитованын макалаларында ар түрдүү позициялардан Түндүк Тянь-Шань тереңдик жаракаларынын өзгөчөлүктөрү күчтүү жер титирөөлөрдүн даярдалуу тармактары катары каралат. В.В. Гребенникованын жана Дж.Ж. Кендирбаеванын макаласында «Ысык-Ата» термалдык сууларынын жаралуусунун мисалында 1979-2010-жылдар үчүн Түштүк-Чүй сеймикалуу генерациялануусу зонадагы гидрогеологиялык мониторинг жүргүзүүнүн жыйынтыктары келтирилет жана жер титирөөнүн даярдалуусунун ар түрдүү баскычтарында өнүгүү динамикасынын реакциясына баа берилет. А. Омуралиева, М. Омуралиевдердин макаласында сейсмологиянын жайгашуу теориясынын жана афтершокуу процесстердин өзгөчөлүктөрүнүн негизинде Беньоффтун маселесин чыгаруу боюнча маалыматтар камтылат. А.М. Муралиев, Б.С. Абдраева, М.Б. Малдыбаевалар Кыргызстандын аймагында 2009-2013-жылдар аралыгында болуп өткөн жер титирөөлөрдүн очокторунун механизмдерине талдоо жүргүзүүнүн жыйынтыктарын сунушташат.

Эки макала (Мамыров Э., Кендирбаева Дж.Ж., Гребенникова В.В.) жер титирөөлөрдү геохимиялык жана сейсмологиялык маалыматтар боюнча божомолдоо максатындагы изилдөөлөргө арналган. Э. Мамыровдун, К.Е. Абдрахматовдун, А.В. Березинанын макаласында Тянь-Шандын жер титирөөлөрүнүн энергетикалык классынын статистикалык байланыштары Кытайдын, Россиянын жана Эл аралык сейсмологиялык борборлордун сейсмологиялык кызматтары тарабынан аныкталган Кыргызстандын жана Казакстандын сейсмологиялык кызматтарынын көлөмдүү толкундардын магнитудалары менен берилген маалыматтары боюнча каралган. Едигенов М.Б., Усупаев Ш.Э., Атыкенова Э.Э., Шаршенов Б. жана Усупаев Ш.Э., Едигенов М.Б., Лагутин Е.И. авторлор топторунун эки эмгегинде пайдалуу кендердин жайларын өздөштүрүүдөгү геотобокелдиктердин пайда болуу жана көрүнүү өзгөчөлүктөрү келтирилген.

Түштүк Ысык-Көлдүн Тосор-Кажысай тилкесинин мезозой-кайнозой катмарларын изилдөөнүн натыйжалары А.Б. Фортуна, А.М. Корженковадун жана алардын тең авторлорунун макаласында баяндалып берилет.